

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **OJGAR, s. r. o.**
sídlem Křížová 1018/6, 150 00 Praha 5
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Vodičkou,
sídlem Drtinova 55/10, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

za účasti: **GasNet, s. r. o.**
sídlem Klíšská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem
zastoupený Ředitelstvím silnic a dálnic, s. p.,
sídlem Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MD-36180/2024-910/4 ze dne 8. 8. 2024, ve věci
omezení vlastnického práva,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Městskému soudu v Praze dne 5. 9. 2024, doplněnou podáními ze dne 25. 9. 2024 a ze dne 21. 2. 2025 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. MD-36180/2024-910/4 ze dne 8. 8. 2024, kterým bylo zčásti změněno a zčásti potvrzeno rozhodnutí Dopravního a energetického stavebního úřadu č. j. DESU/032/006012/24 ze dne 9. 5. 2024. Správní úřady k návrhu osoby zúčastněné na řízení omezily žalobcovo vlastnické právo k pozemku parc. č. 2600/2 v k. ú. Vraclav, zapsanému na LV č. 65 pro k. ú. Vraclav, a to zřízením věcného břemene spočívajícího v právu zřídit a provozovat na služebním pozemku plynárenské zařízení, vstupovat a vjíždět na služební pozemek v souvislosti se zařízením, stavebními úpravami, opravami, provozováním a odstraněním plynárenského zařízení, a to v rozsahu 53 m² z celkové výměry 725 m² dle geometrického plánu č. 468-63/2022 (úředně ověřil oprávněný zeměměřický inženýr Ing. D. J.), z důvodu jeho potřeby pro uskutečnění veřejně prospěšné stavby „Dálnice D 35 Ostrov – Vysoké Mýto“ (konkrétně stavebního objektu SO 511 – Přeložka VTL plynovodu DN 350). Dále byl zamítnut návrh vyvlastnitelů na vydání mezitímního rozhodnutí a byla stanovena náhrada za omezení vlastnického práva ve výši 270 Kč a byla určena lhůta k uskutečnění účelů vyvlastnění v délce 4 let od nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí.
2. Usnesením Městského soudu v Praze č. j. 9 A 73/2024-11 ze dne 3. 10. 2024 byla věc postoupena místně příslušnému Krajskému soudu v Ostravě.
3. Žalobce namítl, že za omezení jeho vlastnického práva mu byla stanovena náhrada ve výši pouhých 270 Kč. Žalobce však požadoval částku 80 000 Kč; přitom v únoru 2023 mu oprávněná nabízela 10 000 Kč a v říjnu 2023 2 160 Kč. Stavba, pro níž je vlastnické právo omezeno, je však stále stejná. Trestání žalobce za to, že neakceptoval původní nabídku je nepřipustným nátlakem, resp. vydíráním. Dle žalobce náhrada stanovená znalcem nereflexuje rozsah omezení jeho vlastnického práva. Dle žalobce není splněna jedna z podmínek pro vyvlastnění stanovená v čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť nabízená náhrada není spravedlivou náhradou; jedná se o výsměch pojmu náhrada. Žalobce výslovně uvedl, že nepodává žalobu na nepřiměřeně nízkou výši náhrady, ale podává pouze žalobu na nesplnění podmínek pro vyvlastnění ve smyslu § 28 odst. 1 věty první zákona č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce také poukázal na zcela jiný kontraktní proces, kde byla cena ve smlouvě mnohonásobně navýšena oproti znaleckému posudku.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 22. 11. 2024 uvedl, že náhrada za věcné břemeno byla stanovena na základě znaleckého posudku, a to zcela v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 písm. b) zákona o vyvlastnění. Při kontraktním procesu byla žalobci nejprve nabídnuta paušální částka ve výši 10 000 Kč, a to dle § 3b odst. 5 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby energeticky významné infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „urychlovací zákon“); poté, co byla nabídka žalobcem odmítnuta, postupoval vyvlastnitel dle § 3b odst. 1 písm. a) liniového zákona, nechal zpracovat znalecký posudek a výslednou cenu vynásobil koeficientem 8, čímž dospěl k částce 2 160 Kč. Navrhl proto žalobu zamítnout.
5. Osoba zúčastněná na řízení se k věci samé nevyjádřila.

6. U jednání dne 26. 2. 2024 účastníci setrvali na svých stanoviscích.
7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Z obsahu správních spisů soud zjistil následující: Vyvlastňovací řízení bylo zahájeno na základě žádosti zúčastněné osoby společnosti GasNet, s. r. o., doručené Dopravnímu a energetickému stavebnímu úřadu dne 26. 2. 2024. Vyvlastnitel uvedl, že žalobci nabídl návrhem doručeným dne 27. 2. 2023 náhradu za zřízení věcného břemene ve výši 10 000 Kč, žalobce návrh neakceptoval. Následně nechal vyvlastnitel zpracovat znalecký posudek (posudek znalce Ing. Miroslava Rádla č. 052015/2023) a na jeho základě byla nabídnuta náhrada ve výši 2 160 Kč (osminásobek ceny určené znalcem). Žalobce však požadoval částku 80 000 Kč a návrh vyvlastnitel přes urgenci neakceptoval. DESÚ písemností ze dne 5. 3. 2024 uvědomil žalobce o zahájení vyvlastňovacího řízení a stanovil mu lhůtu k předložení vlastního znaleckého posudku; tento předložen nebyl. Ústního jednání dne 29. 4. 2024 se účastníci řízení nezúčastnili. Dne 9. 5. 2024 DESÚ rozhodl pod č. j. DESU/032/006012/24 tak, že vlastnické právo žalobce omezil a stanovil náhradu za vyvlastnění ve výši 270 Kč dle znaleckého posudku Ing. Rádla. Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí odvolání ze dne 14. 5. 2024, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.
9. Podle § 65 s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.
10. Podle čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.
11. V projednávané věci nebylo mezi stranami sporu o to, že byly splněny podmínky vyvlastnění spočívající v zákonném podkladu a veřejném zájmu, kdy k omezení vlastnického práva došlo k umožnění realizace stavby související se stavbou dálnice D35 Ostrov – Vysoké Mýto.
12. Spor byl veden o náhradu za vyvlastnění spočívající v omezení vlastnického práva odpovídajícího zřízení služebnosti inženýrské sítě.
13. Podle § 28 odst. 1 zákona o vyvlastnění lze výrok podle § 24 odst. 3 lze přezkoumat v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Výrok podle § 24 odst. 4 lze projednat v občanském soudním řízení; příslušný v prvním stupni je krajský soud. Výrok podle § 24 odst. 2 je výrokem o vyvlastnění a výrok podle § 24 odst. 4 je výrokem o náhradě za vyvlastnění. Z uvedeného plyne, že soudnímu přezkumu podléhají všechny podmínky pro vyvlastnění dle článku 11 Listiny, avšak tento přezkum je duální. Tato dualita přezkumu reflektuje hmotněprávní charakter jednotlivých rozhodnutí vyvlastňovacího orgánu, jak o ní uvažil již rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení č. j. 4 As 47/2003-125 ze dne 12. 10. 2004, kde uvedl, že rozhodnutí správního orgánu o zřízení věcného břemene nebo o vyvlastnění není rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci, a jeho přezkum tak náleží do pravomoci správních soudů, a nikoliv soudů obecných; rozhodnutím ve věci soukromého práva je však rozhodnutí o určení způsobu a výše náhrady. Dualita vychází z toho, že „zatímco základním hlediskem pro rozhodnutí o vyvlastnění je existence a

dostatečná intenzita veřejného zájmu na vyvlastnění, v případě rozhodování o náhradě za vyvlastnění tomu tak není a jde »pouze« o nalezení spravedlivého řešení pro odčinění újmy způsobené vyvlastněním vyvlastňovanému“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 176/2019-53 ze dne 28. 7. 2021, odst. 25).

14. V projednávané věci se žalobce výslovně domáhal toliko přezkumu výroků o vyvlastnění, nikoli však výroku o náhradě za vyvlastnění. Přezkoumává-li správní soud výroky o vyvlastnění, zkoumá ve vztahu k náhradě pouze to, zda byl dodržen stanovený postup (včetně kontraktačního procesu, který vyvlastňovacímu řízení předchází) a zda zde náhradový výrok vůbec je. Správní soud se však věcně otázkou poskytnuté náhrady zabývat nesmí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 8/2006-130 ze dne 26. 10. 2006). Správní soud by se ještě mohl zabývat absencí výroku o náhradě za vyvlastnění v režimu řízení o ochraně proti nečinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 31/2003-49 ze dne 14. 7. 2004, publ. pod č. 487/2005 Sb. r. NSS).
15. V projednávané věci bylo postupováno podle urychlovacího zákona. Žalobci byla nejprve nabídnuta paušální částka ve výši 10 000 Kč dle § 3b odst. 5 citovaného zákona. Když tuto částku neakceptoval, byla mu nabídnuta částka ve výši osminásobku znaleckého určení dle § 3b odst. 1 písm. a) citovaného zákona. Protože však žalobce nepřijal ani tuto nabídku, byla mu ve vyvlastňovacím řízení přiznána náhrada toliko ve výši určené znalcem.
16. Vzhledem k cíli urychlovacího zákona, jímž je zájem na co nejrychlejší realizaci výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, tento zákon umožňuje v zájmu efektivy a zrychlení celého procesu nabídnout vlastníku potřebných nemovitých věcí za jeho pozemky částku vyšší než cenu obvyklou. Účelem tohoto zvýhodnění je motivovat vlastníky k dohodě bez nutnosti provádění vyvlastňovacího řízení. Čím déle vlastník s přijetím nabídky otálí, tím se lukrativnost nabídek v souladu s cílem zákona může zhoršovat. Tím je zodpovězena žalobní námitka, jak to, že se nabízená náhrada při nezměněném stavu pozemku tak výrazně měnila. Spravedlivá náhrada dle Listiny je totiž dána částkou ceny obvyklé, která se stanovuje znaleckým posudkem. Urychlovací zákon umožňuje tuto cenu obvyklou navýšit jako formu „odměny“ za urychlení procesu vyvlastnění. Jestliže však vyvlastňovaný na urychlení procesu odmítne participovat, o uvedenou „odměnu“ se připraví.
17. Pokud se týče paušální náhrady dle § 3b odst. 5 urychlovacího zákona, ta je stanovena fixně částkou 10 000 Kč, kdy v drtivé většině případů náhrady za zřízení práva odpovídajícího věcnému břemeni se jedná o částku pro vyvlastňovaného lukrativní. Tuto částku nelze násobit koeficientem 8 dle § 3b odst. 1, neboť podle něj se postupuje dle výslovného znění zákona až poté, co vyvlastňovaný nesouhlasí s paušální částkou ve výši 10 000 Kč. Koeficient 8 je pak výslovně navázán na cenu stanovenou znaleckým posudkem. Směšovat paušální částku s navyšujícími koeficienty tak není možné. Jedná se o dva různé – na sebe případně navazující – postupy v kontraktačním procesu.
18. Pokud se týče žalobcem namítaného jiného kontraktačního postupu, který vedl k uzavření smlouvy, kde náhrada za vyvlastnění byla mnohonásobně navýšena oproti znaleckému ocenění, pak k tomu soud uvádí, že pokud vyvlastnitel ve zcela jiné věci šel dobrovolně nad rámec zákonných povinností, pak z toho nic neplyne pro nyní projednávanou věc.

19. Vzhledem k tomu, že kontraktační proces byl shledán bezvadným a vzhledem k tomu, že zde je existující výrok o náhradě za vyvlastnění, neměl správní soud již více prostor k posuzování zákonnosti vyvlastnění ve vztahu k náhradě za toto vyvlastnění. Přiměřeností stanovené výše se správní soud zabývat nemůže, neboť to může být předmětem přezkumu toliko v civilním řízení soudním.
20. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
21. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.
22. O náhradě nákladů zúčastněné osoby bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že jí náhrada nákladů nebyla přiznána, neboť nebyly splněny podmínky tam uvedené pro přiznání náhrady nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 26. února 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu